

pi a demonstrat posesiunea unui ton penetrant, a unei neobișnuite tehnici a respirației, care i-a permis să parcurgă fraze lungi dintr-o singură răsufilare, cu un admirabil *legato*.

Arcangelo Corelli a fost reprezentat în programele orchestrei prin *Concerto grosso în Re major, op. 6 nr. 4*, interpretat lejer, cu grija pentru reliefaarea seducțiilor coloritului instrumental, detalierea plină de eleganță a proporțiilor formale și accentuarea contrastelor de sonoritate în dialogurile între grupul *concertino* — 2 viori și 1 violoncel — și ansamblul coardelor.

Din creația lui Antonio Vivaldi, *Concertul pentru coarde și clavecin în La major, F. XI nr. 4* a fost astfel realizat, încât fiecare secțiune a lucrării a apărut ca nervura unei construcții riguroase, atin-gind apogeul în *Allegro*-ul final, parcurs într-un tempo extrem de rapid, cu o impresionantă virtuozitate colectivă.

Dar, culminațiile ambelor programe le-a prilejuit ciclul celebrelor 4 *Concerte pentru vioară și orchestră „Anotimpurile”* de Vivaldi, interpretat cu o sinceritate expresivă totală, într-o concepție spectaculară și decorativă. Solistul concertelor, violonistul Angelo Stefanato — prin concertmaestrul al Orchestrei simfonice mari a Academiei „Santa Cecilia” —, a rezolvat cu mult spirit detaliile pitorești ale partidei solistice, dar marea impresie a produs-o în primul rând orchestra, prin participarea sa vie, făcând din capodopera vivaldiană o muzică plină de vitalitate, de relief, de căldură. Este desigur meritul concertmaestrului Adriano Canetta — care conduce formația de la primul pupitru al viorilor, dar mai ales al tuturor membrilor ansamblului, excelenți virtuozii ai instrumentelor lor, cîntînd cu dăruire și cu un temperament specific meridional, în mare tradiție venețiană, preluată și dezvoltată cu consecvență la Academia „Santa Cecilia”.

„Fidelio” în sala de concert

Prezentînd *Fidelio* sub formă concertantă în sala Ateneului Român, Opera Română a luat o inițiativă temerară, deși unica creație beethoveniană pentru scena lirică figurează de multă vreme în repertoriul instituției. Temeritatea constă în faptul că, în absența elementelor componente ale unui spectacol — decorurile, costumele, jocul de scenă, accentul cade exclusiv asupra muzicii, ca la transmisiunile radiofonice sau la înregistrările pentru disc. Or, în cazul de față, aceasta implică — dincolo de punerea la punct cit mai precisă a ansamblurilor instrumentale, corale și a momentelor solistice — rezolvarea dificultății ridicate de lipsa de unitate a operei *Fidelio*, care începe ca un tradițional „singspiel” (în duetul Marzelline-Jaquino, aria Marzellinei și aria lui Rocco), pentru a deveni apoi, prin dramatismul acțiunii, caracterul sumbru al actului II și îndrăznelile armonice ale partiturii, o veritabilă operă romantică „avant la lettre”. Pentru a realiza o interpretare coerentă, dirijorul trebuie de aceea să găsească un stil, un ritm de desfășurare și o succesiune de tempi, cu ajutorul cărora să estompeze diferențele și să con-

tere muzicii cursivitatea necesară. Este tocmai ceea ce a reușit dirijorul Cornel Trăilescu, printr-o interpretare în spiritul simfonismului beethovenian, dar cu asigurarea simultană a fluenței de succesiune a diferitelor „numere”. Un moment culminant al realizării orchestrale l-a prilejuit uvertura *Leonora nr. 3*, parcursă energic, dar și cu respectarea riguroasă a nuanțelor dinamice. Pe de altă parte, mutarea orchestrei din fosa teatrului pe podiumul de concert, alături de soliști și de cor, a presupus o nouă dozare a sonorităților, pentru a evita acoperirea vocilor de către masa instrumentală, ceea ce i-a reușit de asemenea în bună măsură lui Cornel Trăilescu. Excelent pregătit a apărut corul Operei, căruia Stelian Olariu i-a impregnat deopotrivă o impresionantă forță vitală și nuanțări pline de finețe.

Distribuția solistică ne-a prilejuit audierea sopranei Margareta Gingă de la Teatrul Muzical din Brașov (*Leonora*), expresivă în pasajele lirice de la începutul operei, dar dezvăluindu-și apoi — în marea arie din tabloul II și în duetul *Leonora-Florestan* — adevăratul profil de soprană dramatică, uneori cu sonorități de mezzo-soprană în registrul grav. Ludovic Spiess (*Florestan*) a excelat atît în momentele lirice, cît și în cele de mare patos dramatic, vădînd totodată și o lăudabilă grijă pentru claritatea dicțiunii. Cuplul Marzelline-Jaquino a avut prospețimea necesară, pe care i-au conferit-o Gerda Radler-Anca și Valentin Teodorian, în timp ce Dan Zancu a avut timbrul întunecat specific lui Don Pizarro, guvernatorul închisorii, Viorel Ban a fost un Rocco de expresie nobilă, iar Valentin Loghin a conturat cu forță de convingere personajul ministrului Don Fernando.

A fost, în general, o certă reușită a întregului ansamblu solistic-orchestral-coral, care ar putea încura Opera Română să prezinte în viitor, sub formă concertantă, și alte lucrări reprezentative ale repertoriului ei curent.

Edgar ELIAN

Concertul orchestrei de tineret a Conservatorului Noii Anglii

Nici hiperbolă, nici dițiramb. Abia un palid calificativ al evenimentului de duminică seară (4.VI.a.c.) desfășurat la Ateneu din păcate, în absența multor melomani care au ratat o ocazie rară.

Incontestabil, dirijorul-director (*Benjamin Zander, 34 de ani*) e un maestru al baghetei, de talia unui — să zicem — Roberto Benzi de zile mari: tact, finețe, suplete stilistică, forță de comunicare, energie și dinamism uneori prea impetuos, siguranță și precizie, vrăjitor în dezlănțuirii vulcanice și îngînări de șoapte cu poetic lirism, as în modulări și dialoguri subtile între compartimentele orchestrale, dicteuri inteligent dozate ale intervențiilor solistice de grup pe fundalul ansamblului cu surdina invizibilă. O surpriză cu programul (uvertura la „Freischütz” de Weber — „Întrebare fără răspuns” de Charles Ives — Dansuri românești de Bartok — a V-a